

Raadsdocument 2014 – 2018

Inleiding

Op 19 maart 2014 waren de gemeenteraadsverkiezingen. Kort daarna hebben wij in onze gesprekken met de informateur aangegeven dat we op een aantal onderwerpen kansen zien om gezamenlijke afspraken te maken. Deze afspraken zijn in dit raadsdocument opgenomen.

Dit document vormt een inhoudelijke ondergrens: ongeacht het college dat zitting neemt, zijn de in dit document beschreven kaders leidend voor de wijze waarop onze gemeente bestuurd zal worden. De nota "Bij Uitstek Dalfsen" blijft voor ons een uitstekend bestuurlijk kompas. Tegelijk is actualisatie zinvol vanwege ontwikkelingen zoals de decentralisaties op het sociale domein en het wijkgericht werken. Wij werken vanuit een langere termijnvisie en spelen adequaat en concreet in op de veranderingen en benutten kansen.

Participatie van burgers is hierbij voor ons een leidend begrip. De komende jaren gaan wij graag samen met inwoners, maatschappelijke organisaties, mede-overheden en het bedrijfsleven met de onderwerpen uit dit raadsdocument aan de slag. Niet als bezuinigingsmiddel maar omdat we er van overtuigd zijn dat er hierdoor beter gedragen besluiten worden genomen en er meer tot stand zal komen voor de bewoners van de gemeente Dalfsen.

We hebben over vijf thema's afspraken gemaakt. Per hoofdstuk worden deze afspraken weergegeven:

- Burgerparticipatie en bestuur
- Decentralisaties in het sociaal domein
- Klimaat, duurzaamheid en leefbaarheid
- Verkeer en vervoer
- Financieel beleid

Dalfsen, 8 mei 2014

J.G.J. Ramaker
Gemeentebelangen

J.J. Wiltvank
PvdA

J.W. Uitslag
CDA

J.T.P.M. Rooijackers
D66

L.M. Nijkamp
ChristenUnie

R.P. Schuring
VVD

Raadsdocument 2014 – 2018

I Burgerparticipatie en bestuur

Burgerparticipatie

Als raad staan we midden in de samenleving. De gemeente is er voor de burgers, niet andersom. Wij willen daarom werk maken van burgerparticipatie. De vorm kan per onderwerp verschillen – denk bijvoorbeeld aan inspraak, consultatie of afstemming – maar we vinden het belangrijk dat inwoners en instellingen worden betrokken bij beleidsvoorbereiding, uitvoering en evaluatie. Wij maken hierbij onder andere gebruik van de goed georganiseerde verbanden die we al hebben per kern of buurt, en geven ook ruimte aan individuele burgers. Altijd staat het algemeen belang van onze gemeente voorop. In 2014 richten we ons op :

1. Wat verstaan we onder burgerparticipatie ?
2. Welk beleid willen we voeren ?
3. Welke instrument zetten we daarvoor in ?

In de eerste helft van 2015 moet dit leiden tot beleid en planvorming. We willen hierbij in ieder geval aandacht besteden aan de participatie van jongeren als specifieke doelgroep.

Agendasetting en beleidsvoorbereiding

Het nemen van goede besluiten is belangrijk. Daarom intensiveren we de sturing op onze eigen agenda. Wij leggen de verbinding tussen de raadsagenda van geplande besluitvorming enerzijds en beleidsvoorbereiding en beeldvorming anderzijds. Hiermee geven we onszelf ruimte voor het organiseren van inhoudelijk georiënteerde werkbezoeken en interactieve sessies, die we betrekken bij de afwegingen in de besluitvormende fase. In 2014 en 2015 willen we dit in ieder geval organiseren rondom de decentralisaties in het sociaal domein en de gevolgen van demografische ontwikkelingen voor onze gemeente.

Kaderstelling en controle

De raad is het hoogste bestuursorgaan in de gemeente. De raad stuurt op hoofdlijnen en geeft invulling aan zijn opdrachtgevende rol aan het college van burgemeester en wethouders. Door op hoofdlijnen te sturen zullen we als raad vaker moeten 'loslaten' en vertrouwen op het dagelijks bestuur van college van B&W, de eigen kracht van inwoners en van organisaties. Wij voeren controle uit op de uitvoering van het beleid, de behaalde maatschappelijke effecten en de besteding van (financiële) middelen. Met regelmaat zal de raad de effectiviteit aan de hand van (voortgangs-) rapportages beoordelen. Dit maakt tijdige bijsturing mogelijk. Wij maken gebruik van de rekenkamer om ons hierin te ondersteunen.

II Decentralisaties in het sociaal domein

Deze raadsperiode zal voor een groot deel in het teken staan van de decentralisaties in het sociaal domein. De gemeente wordt – op grond van de huidige informatie – verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de jeugdzorg, voorzieningen die nu nog onder de AWBZ vallen en de hervorming van rijksmaatregelen in het kader van de Participatiewet. Hierbij voert het Rijk een efficiencykorting door. We volgen de ontwikkelingen op de voet, maar er is inhoudelijk nog veel onduidelijk. Wij verwachten dat een groot deel van onze inwoners direct of indirect hiermee te maken heeft of krijgt. Dit vraagt om duidelijke keuzes in de raad.

Dit willen we op de volgende manier realiseren:

1. Zowel bij het stellen van kaders als bij de uitvoering zien we een belangrijke rol weggelegd voor onze inwoners, maatschappelijke partners en het bedrijfsleven. Er moet ruimte zijn voor ideeën vanuit het veld (bottom up benadering).

Raadsdocument 2014 – 2018

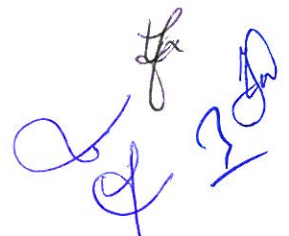
2. Wij organiseren voor de zomer van 2014 een werkconferentie in het kader van informatievergaring en beleidsverkenning. De input hiervan wordt samen met actuele ontwikkelingen gebruikt voor een overkoepelende kaderstellende nota. De samenhang tussen de verschillende beleidsvelden vraagt om een integrale visie. Deze Decentralisatienota wordt in het derde kwartaal van 2014 in de raad behandeld. Hierbij worden partijen in het betreffende zorgveld gehoord, inclusief de cliëntenvertegenwoordiging.
3. Het college stuurt minimaal eens per kwartaal een voortgangsrapportage aan de raad met hierin de stand van zaken, de planning c.q. het stappenplan, de knelpunten, risico's en de momenten van betrokkenheid van de raad. Ook de actuele financiële situatie en vooruitblik worden hierin opgenomen.
4. Per decentralisatie maken we een duidelijk Programma van Eisen, waarbij de kaders uit de hiervoor genoemde Decentralisatienota leidend zijn. Deze programma's worden opgesteld in samenspraak met relevante partijen in het veld. Ze omvatten ten minste:
 - a. Doelgroep(en) en cliënten
 - b. Beoogde effecten en normen t.a.v. het kwaliteitsniveau van dienstverlening
 - c. Meet- en sturingsinstrumenten
 - d. Financiële effecten voor de gemeente (inkomsten- en uitgavenverwachting)
 - e. Uitvoeringsorganisatie(s)
 - f. Maatregelen bij onderkende risico's
 - g. Dwarsverbanden binnen het sociaal domein en de relatie met andere beleidsterreinen
5. In alle gevallen zal bij aanbesteding van (onderdelen van) de transitie door de raad moeten worden vastgesteld wat de normen en criteria zijn voor wat betreft prijs en kwaliteit.

Bij de decentralisaties hanteren wij in ieder geval de volgende uitgangspunten:

1. Wij hebben oog voor de zwakkeren in de samenleving. Dit betreft zij die niet zonder geestelijke of lichamelijke hulp kunnen, deze hulp niet georganiseerd krijgen en/of het financieel moeilijk hebben. Zij kunnen een beroep doen op het bestaande vangnet binnen het kader van de bestaande regelgeving en de overige ondersteuningsmogelijkheden van de gemeente.
2. Zorg en welzijnswerk zijn maatwerk:
 - a. Ze zijn voor jong en oud beschikbaar en persoons- en doelgericht;
 - b. Ze zijn bereikbaar voor iedereen die dit nodig heeft en worden waar mogelijk georganiseerd in de buurt van mensen;
 - c. Zorg- en welzijnsinspanningen zijn erop gericht mensen zo lang mogelijk zelfstandig te laten functioneren.

Wij zien hierbij een belangrijke rol weggelegd voor de sociale wijkteams. Zij coördineren waar mogelijk de inzet tussen de verschillende partijen op gebied van onder meer zorg, welzijn, onderwijs, sport en cultuur.

3. Specifiek voor de beginperiode geldt dat huidige cliënten met een indicatie (inclusief de huidige WSW'ers) een passend niveau van zorg behouden voor de periode totdat de besluitvorming en aanbesteding zijn afgerond.
4. Maatschappelijke onrust onder inwoners met een zorgvraag moet worden teruggedrongen en/of voorkomen. Dit willen we realiseren door cliënten tijdig van doelgerichte en duidelijke informatie te voorzien.

Raadsdocument 2014 – 2018

5. In beginsel worden de benodigde structurele financiële middelen voor uitvoering binnen het programma 'Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening' gevonden. Als blijkt dat dit niet mogelijk is, wordt dit aan de raad voorgelegd opdat die daar een eigen en open afweging maakt.

III Klimaat, duurzaamheid en leefbaarheid

Klimaat- en duurzaamheidsbeleid

De raadsambities uit het Meerjarenprogramma Duurzaamheid blijven de komende periode onverminderd van kracht. Duurzaamheid is een stevige economische pijler onder ons beleid. Het doel van ons klimaat- en duurzaamheidsbeleid is een CO₂-neutraal Dalfsen in 2025. Hoewel de fasering van de tussenstappen wellicht anders zal verlopen dan gepland, blijft de einddatum. In 2016 kijken we hoe ver we staan met de realisatie van onze ambities. Raadsvoorstellen die een relatie hebben met duurzaamheid worden altijd aan een aantal op te stellen criteria getoetst, zodat bij ieder voorstel een 'duurzaamheidslabel' kan worden gevoegd.

Leefbaarheid in de kernen

De veranderingen in het sociaal domein en de mogelijke demografische ontwikkelingen hebben een sterke relatie met het voorzieningenniveau in de kernen. Om hier goed op in te kunnen spelen is het belangrijk om in 2015 een inventarisatie uit te voeren van de voorzieningen in de kernen. We brengen 'beschikbaar', 'nodig' en 'gewenst' in kaart met inbreng van plaatselijk belang en/of andere georganiseerde verbanden. Dit is geen verlanglijst, maar wij willen met behulp van deze inventarisatie op termijn toe naar een integrale visie op leefbaarheid per kern. Ons streven is gericht op het behouden en/of realiseren van een voorzieningenniveau dat past bij de kern. Hierbij doen we een beroep op de kracht van de samenleving: in de huidige samenleving is de burger meer aan zet. Dit houdt ook in dat ondernemende burgers van de gemeente de ruimte moeten krijgen: korte vergunningsprocedures, flexibele verkaveling e.d. Een actualisatie van de nota inbreidingslocaties is wenselijk.

Kulturhusgedachte

De komende jaren zijn belangrijk voor de totstandkoming van succesvolle kulturhusen. We voorzien afronding van de Potstal en de Trefkoele. Ook is er een ambitieus en complex idee voor Nieuwleusen gelanceerd. Voor Nieuwleusen wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd, met aandacht voor belangen van onderwijs, sport en welzijn, en onderzoek naar vrije en vrijkomende ruimten. Scenario's worden verkend binnen door de gemeente op te stellen kaders.

Bibliotheekbeleid

Bij de ontwikkeling van het kulturhusconcept is aangegeven dat de bibliotheek een belangrijke, zo niet dragende rol speelt. Gelet op de bijdrage die in de kulturhusgedachte van de bibliotheken verwacht wordt, willen we in de komende raadsperiode per kern een bibliotheekvoorziening die met haar tijd meegaat.

IV Verkeer en vervoer

Mobiliteit

Voor onze gemeente is mobiliteit een belangrijk thema. Aandachtspunten hierbij zijn onder meer het combineren van vervoersstromen, het zorgen voor goede aansluitingen, het streven naar veilige fietsverbindingen naar scholen, en goed en betaalbaar openbaar vervoer. De provincie heeft

Raadsdocument 2014 – 2018

aangegeven dat de instandhouding van de voorzieningen voor openbaar vervoer in de regio de komende jaren moeilijk zal worden. De gemeente Dalfsen zal zich bij de provincie Overijssel maximaal inspannen voor het behoud van goed en betaalbaar openbaar vervoer.

N-wegen/GVVP

De besluitvorming over de reconstructie van de N340, N348 en N377 door de provincie komt onvoldoende tegemoet aan onze wensen en eisen. Dit vereist ook op dit onderwerp een stevige inzet van college en raad in het overleg met de provincie. Voor ons gaan veiligheid en bereikbaarheid hand in hand, ook op de parallelwegen. De planvorming met betrekking tot het aansluitende gemeentelijke wegennet moet tijdig plaats vinden. Een nieuw GVVP wordt medio 2015 in de raad behandeld, waarbij echter geldt dat het traject Rechterensedijk hier nog niet in wordt opgenomen.

Rechterensedijk

De volksraadpleging heeft laten zien dat zestig procent van de stemgerechtigde inwoners wenst, dat de raad het genomen besluit over de Rechterensedijk heroverweegt. Dit gaan we doen. We zoeken een oplossing die – ook op langere termijn – rekening houdt met veiligheid en doorstroming, en die recht doet aan het karakter van het landschap. Dit moet binnen twee jaar tot definitieve besluitvorming leiden: in oktober 2014 stemmen we af over de te volgen procedure, uiterlijk in juni 2016 neemt de raad een besluit.

VI Financieel beleid

De gemeentelijke financiën zijn in de afgelopen jaren gevoeliger voor fluctuaties geworden, onder meer door de economische onvoorspelbaarheid. Het volume zal door de decentralisaties in de komende jaren aanzienlijk toenemen. Dit kan ook inhouden dat ons risicoprofiel toeneemt. Een sluitende en reële meerjarenbegroting is voor ons het uitgangspunt. Dalfsen blijft daarom een verstandig en gezond financieel beleid voeren. De lasten moeten in verhouding staan tot de kwaliteit van gemeentelijke diensten en voorzieningen.

In de afgelopen periode zijn stevige stappen gezet op het gebied van planning en control. In de komende raadsperiode wordt er doorontwikkeld: de raad wordt voorzien van actuele informatie en wordt in staat gesteld om waar nodig tijdig bij te kunnen sturen. Een nota reserves en voorzieningen wordt in 2015 door de raad behandeld. Er verschijnt een jaarlijkse rapportage over de grondexploitaties conform het rapport van de rekenkamercommissie: een meerjarenperspectief van de grondexploitaties, waarin de beleidsterreinen ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, en de wensen met betrekking tot de kwaliteit (zoals duurzaamheid) opgenomen worden.

